

OBSAH

Část A. NÁZVOSLOVÍ ANORGANICKÝCH SLOUČENIN

(Eva Holečková)

1. NÁZVY PRVKŮ	9
1.1 Symboly a názvy prvků	9
1.2 Úlohy k procvičování.....	9
2. OXIDAČNÍ ČÍSLO PRVKU	10
2.1 Definice oxidačního čísla	10
2.2 Úlohy k procvičování.....	11
3. VZORCE A NÁZVY ANORGANICKÝCH SLOUČENIN	12
3.1 Základní pojmy a názvoslovné principy.....	12
3.1.1 Chemické vzorce a názvy	12
3.1.2 Pořadí symbolů ve vzorci	12
3.1.3 Abecední pořadí v českých názvech	12
3.1.4 Názvoslovné principy	12
3.2 Jednoslovné názvy	12
3.3 Názvy kationtů a elektro pozitivních částí.....	14
3.3.1 Názvy jednoatomových kationtů.....	14
3.3.2 Názvy víceatomových kationtů.....	14
3.3.3 Názvy atomových skupin.....	15
3.4 Názvy aniontů a elektronegativních částí.....	16
3.4.1 Názvy aniontů a elektronegativních částí se zakončením -id.....	16
3.4.2 Názvy aniontů se zakončením -an.....	17
3.4.3 Názvy isopolyaniontů	17
3.4.4 Názvy heteropolyaniontů.....	19
3.5 Vzorce a názvy sloučenin.....	19
3.5.1 Názvy solí, oxidů, hydroxidů a dalších látek	19
3.5.2 Názvy hydrogensolí.....	20
3.5.3 Vzorce a názvy podvojných a smíšených solí	21
3.5.4 Vzorce a názvy podvojných oxidů.....	22
3.6 Názvy kyselin	22
3.6.1 Bezokyslíkaté kyseliny	22

3.6.2	Kyslíkaté kyseliny	22
3.6.3	Názvy isopolykyselin a heteropolykyselin.....	23
3.6.4	Peroxokyseliny	23
3.6.5	Názvy thiokyselin.....	24
3.6.6	Jiné substituované oxokyseliny a funkční deriváty kyselin.....	24
3.7	Vzorce a názvy adičních sloučenin	25
3.8	Tradiční a cizí názvy v českém názvosloví	26
3.9	Úlohy k procvičování.....	27
4.	NÁZVOSLOVÍ KOORDINAČNÍCH SLOUČENIN.....	33
4.1	Názvy ligandů.....	33
4.1.1	Názvy aniontových ligandů	33
4.1.2	Názvy a vzorce neutrálních ligandů.....	35
4.1.3	Názvoslovné zkratky pro ligandy	36
4.2	Názvy a vzorce koordinačních sloučenin.....	36
4.2.1	Pořadí ligandů a centrálního atomu ve vzorci a názvu.....	36
4.2.2	Stechiometrické složení komplexu	37
4.2.3	Oxidační číslo centrálního atomu	37
4.2.4	Názvy koordinačních sloučenin.....	38
4.3	Možnosti vyjádření struktury koordinační sloučeniny	38
4.3.1	Způsob vazby ligandu.....	38
4.3.2	Rozlišení vazebných izomerů	39
4.3.3	Geometrické a optické izomery	40
4.3.4	Komplexy s π ligandy.....	42
4.4	Vícejaderné komplexy	43
4.4.1	Sloučeniny s můstkovými ligandy	44
4.4.2	Sloučeniny s vazbou kov-kov	45
4.5	Názvosloví organokovových sloučenin	46
4.5.1	Názvy vybraných organokovových sloučenin.....	46
4.6	Úlohy k procvičování.....	47
4.6.1	Úlohy k procvičování I.	47
4.6.2	Úlohy k procvičování II.....	51

Část B. CHEMICKÉ VÝPOČTY

1. OBECNÝ PŘÍSTUP K ŘEŠENÍ CHEMICKÝCH ÚLOH	53
<i>(Vratislav Flenr)</i>	
1.1 Volba postupu řešení	53
1.2 Výpočet	54
1.2.1 Veličiny a jednotky používané v základních chemických výpočtech.....	54
1.2.1.1 Teplota	55
1.2.1.2 Tlak	56
1.2.1.3 Objem	56
1.2.1.4 Hmotnost	57
1.2.1.5 Hustota	57
1.2.1.6 Látkové množství	58
1.2.1.7 Molární hmotnost	59
Řešené příklady.....	59
1.2.2 Konstanty a orientační hodnoty užívané v základních chemických výpočtech ..	61
1.2.3 Počítání s přibližnými čísly	61
Řešené příklady.....	64
1.3 Příklady k procvičování	66
2. SLOŽENÍ SLOUČENIN A SMĚSÍ	67
<i>(Eva Holečková)</i>	
2.1 Složení směsí	67
2.1.1 Poměrný obsah složky	67
2.1.1.1 Hmotnostní zlomek	67
2.1.1.2 Molární zlomek	68
2.1.1.3 Objemový zlomek	68
2.1.1.4 Koncentrace	68
2.1.1.5 Hmotnostní koncentrace	68
2.1.1.6 Jiné možnosti vyjádření poměrného obsahu složky	69
2.1.1.7 Používané jednotky	69
2.1.1.8 Vzájemné vztahy veličin pro vyjadřování složení směsí	69
Řešené příklady.....	71

2.2 Složení sloučenin	75
2.2.1 Výpočet složení sloučeniny z chemického vzorce	75
Řešené příklady.....	77
2.2.2 Výpočet stechiometrického vzorce ze složení.....	79
Řešené příklady.....	79
2.3 Příklady k procvičování	82
2.3.1 Příklady k procvičování složení směsí.....	82
2.3.2 Příklady k procvičování složení sloučenin.....	83
2.3.3 Příklady k procvičování výpočtu stechiometrického vzorce	85
3. LÁTKOVÉ BILANCE V ROZTOCÍCH.....	86
<i>(Eva Holečková)</i>	
3.1 Příprava, úprava složení a směšování roztoků	86
3.1.1 Látkové bilance v roztocích.....	86
3.1.2 Příprava roztoků a jejich směšování	87
Závěrem	92
Řešené příklady.....	92
3.2 Nasycené roztoky a krystalizace	101
3.2.1 Složení nasycených roztoků.....	102
Řešené příklady.....	103
3.2.2 Příprava a ředění nasycených roztoků.....	105
Řešené příklady.....	106
3.2.3 Volná krystalizace	108
Řešené příklady.....	108
3.2.4 Rušená krystalizace	111
Řešené příklady.....	112
3.3 Příklady k procvičování	115
3.3.1 Příklady k procvičování přípravy, úpravy složení a směšování roztoků.....	115
3.3.2 Příklady k procvičování přípravy nasycených roztoků a krystalizace	121
4. CHEMICKÉ ROVNICE	126
<i>(Eva Holečková)</i>	
4.1 Řešení chemických rovnic	126

4.1.1 Sestavování a vyčíslování rovnic reakcí, při nichž nedochází ke změnám oxidačních čísel prvků.....	127
Řešené příklady.....	127
4.1.2 Sestavování a vyčíslování oxidačně-redukčních rovnic	129
Řešené příklady.....	129
Závěrem	136
4.1.3 Řešení rovnic disproportionačních reakcí.....	136
Řešené příklady.....	136
4.2 Příklady k procvičování	139
4.2.1 Procvičování rovnic reakcí bez redox změn.....	139
4.2.2 Procvičování rovnic redox reakcí	140
5. LÁTKOVÉ BILANCE PŘI CHEMICKÝCH DĚJÍCH.....	145
<i>(Eva Holečková)</i>	
5.1 Stechiometrické výpočty.....	145
Řešené příklady.....	147
5.2 Příklady k procvičování	157
6. STAVOVÁ ROVNICE IDEÁLNÍHO PLYNU.....	162
<i>(Vratislav Flenr)</i>	
Řešené příklady.....	163
6.1 Ideální směs plynů	167
Řešené příklady.....	169
6.2 Stechiometrické výpočty s použitím stavové rovnice.....	171
Řešené příklady.....	171
6.3 Příklady k procvičování	173
6.3.1 Příklady k procvičování stavové rovnice a ideální směsi plynů	173
6.3.2 Příklady k procvičování stechiometrických výpočtů.....	175
ŘEŠENÍ ÚLOH	177
Řešení úloh z názvosloví.....	177
Řešení úloh z chemických výpočtů	193
Tabulky.....	207
Literatura.....	224